

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
23/2019. (XI.14.) OBH utasítása
a bírósági közvetítésről szóló szabályzatról**

A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 41. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – figyelemmel a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 185. §-ában foglalt rendelkezésekre – a következő normatív utasítást adom ki:

1. A szabályzat célja és hatálya

1. § Az utasítás (a továbbiakban: szabályzat) célja, hogy meghatározza a bírósági közvetítő kijelölésének feltételeit, tartamát és a kijelölést megelőző eljárást, valamint a munkavégzésre, a koordinációra, a közvetítői instruktori tevékenységre és a jogintézménnyel kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó szabályokat.

2. § (1) A szabályzat

- a) személyi hatálya az Országos Bírósági Hivatalra (a továbbiakban: OBH) és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 16. § b)–e) pontjában meghatározott bíróságokra,
- b) tárgyi hatálya a bírósági közvetítés jogintézményével kapcsolatos feladatokra terjed ki.

2. A bírósági közvetítő tevékenysége

3. § A bírósági közvetítő a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény hatálya alá tartozó bírósági közvetítői eljárást folytat le, és ellátja a jogszabályokban, különösen a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendeletben, valamint az OBH elnökének utasításában és a bíróság belső szabályzatában meghatározott feladatokat.

4. § A bírósági közvetítő a tevékenységét a kijelölést követő hat hónapig a közvetítői instruktorként személyes támogatásával végzi. Az instruálási időszakot az instruktorként az instruálttal való egyeztetés alapján további hat hónappal meghosszabbíthatja.

3. A bírósági közvetítő kijelölésére irányuló eljárás

5. § (1) Bírósági közvetítői kijelölését kérheti:

- a) a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 3. § (1) bekezdése szerinti bíró,
 - b) a Bjt. 232/E. §-a szerinti rendelkezési állományba helyezett bíró,
 - c) az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 2. § (2) bekezdés a) pontja szerinti bírósági titkár.
- (2) A bírósági közvetítői kijelölés iránti kérelemhez csatolni kell a szakmai képzés elvégzését igazoló tanúsítványt.

6. § (1) A bírósági közvetítői kijelölés iránti kérelmet az OBH elnökéhez címezve a munkáltatói jogkört gyakorló bíróság elnökéhez (a továbbiakban: bíróság elnöke) kell benyújtani. A bíróság elnöke a kérelmet — annak megérkezésétől számított 15 napon belül — a szakmai képzés

elvégzését igazoló tanúsítvánnyal, illetve a kijelölésre vonatkozó vezetői véleményével együtt továbbítja az OBH elnökének.

(2) A bíróság elnöke a véleményében feltünteti:

- a) hogy a kérelmező kijelölését mely időponttól és mely bíróságokra javasolja,
- b) a rendelkezési állományba helyezett bíró esetén a Bjt. 232/H. § (3) bekezdésében meghatározott adatokat vagy
- c) az Iasz. 12. §-a szerinti határozott időre kinevezett bírósági titkár esetén a kinevezési okiratban meghatározott időtartamot.

(3) Ha a bíróság elnöke a kijelölést nem támogatja, a véleményében feltünteti annak okát, indokolását.

4. A kijelölés tartama, megszűnése

7. § (1) A kérelmező bírósági közvetítővé történő kijelöléséről az OBH elnöke dönt.

(2) A bírósági közvetítő

- a) határozatlan időre vagy
- b) a rendelkezési állományba helyezett bíró esetén legfeljebb 2 év határozott időre

jelölhető ki.

(3) A rendelkezési állományba helyezett bíró bírósági közvetítői tevékenység végzésére való kijelölése esetén a Bjt. 232/H. § (3) bekezdésében meghatározott módon kell eljárni, azzal, hogy a beosztás időtartama a (2) bekezdés b) pontja szerinti határidőn belül módosítható.

8. § (1) A bírósági közvetítői kijelölés megszűnik:

- a) a bírói szolgálati jogviszonyának vagy a kijelölés szerinti bíróságra beosztásának megszűnésével, kivéve, ha a bíró beosztása más bíróságra az adott törvényszék területén belül történik,
- b) a bírósági titkári jogviszony vagy a kijelölés szerinti bíróságra beosztásának megszűnésével, kivéve, ha erre a kijelölés szerinti bíróságon bírói kinevezése miatt kerül sor,
- c) a kijelölés visszavonásával.

(2) Az OBH elnöke a kijelölést a bíróság elnökének indokolt javaslatára vagy a bírósági közvetítő indokolt – a bíróság elnöke útján benyújtott – kérelmére visszavonhatja. A határozott időre kinevezett bíró kérelmében indoklásként elegendő e körülményre utalni.

5. A bírósági közvetítői koordinátor

9. § (1) A bírósági közvetítéssel kapcsolatos igazgatási feladatok országos összehangolását az OBH elnöke által

- a) a Bjt. 29. § (2) bekezdése alapján megbízott bíró
- b) az Iasz. 42/D. § alapján kijelölt igazságügyi alkalmazott vagy
- c) az OBH-ba beosztott bíró, illetve igazságügyi alkalmazott

mint országos koordinátor látja el.

(2) Az országos koordinátor tevékenységének felügyeletét az OBH bírósági közvetítési feladatok ellátásáért felelős szervezeti egységének vezetője látja el, aki az országos koordinátor számára annak központi igazgatási feladatokkal megbízása, illetve munkaköri feladatai körében utasítást adhat.

(3) Az országos koordinátor feladatai különösen:

- a) koordinálja a bírósági közvetítés országos hálózatának működését,
- b) összehangolja a bírósági közvetítéssel kapcsolatos országos teendőket,

- c) kapcsolatot tart az OBH szervezetén belül valamennyi érintett szervezeti egységgel, a helyi koordinátorokkal és a vezető instruktorkal (instruktorokkal),
- d) ellátja a statisztikai adatszolgáltatással kapcsolatos teendőket és egyéb ügyvitelt,
- e) közreműködik a bírósági közvetítést érintő konferenciák, képzések tematikájának kialakításában, előkészítésében, lebonyolításában,
- f) segíti a bírósági közvetítés külső-belső kommunikációját,
- g) véleményezi a bírósági közvetítést érintő jogszabályokat, szabályozókat és a módosító javaslatokat,
- h) a bírósági közvetítés feladatainak ellátásáról a tárgyévet követő év április 30. napjáig éves beszámolót készít az OBH elnökének.

(4) Az országos koordinátor megbízása, illetve kijelölése megszűnik a szolgálati jogviszonyának megszűnésével, valamint a megbízás, illetve a kijelölés visszavonásával. A megbízás vagy kijelölés visszavonását maga az országos koordinátor is kezdeményezheti.

10. § (1) A bíróság elnöke a Bjt. 29. § (1) bekezdése alapján a bírósági közvetítés helyi igazgatási feladatait ellátó koordinátort (a továbbiakban: helyi koordinátor) bíz meg. A helyi koordinátor feladat-ellátásának támogatására bíró koordinátor-helyettest bízhat meg, illetve igazságügyi alkalmazott koordinátor-helyettest jelölhet ki. A bíróság elnöke a megbízásról, illetve a kijelölésről, valamint azok megszűnéséről az OBH elnökét tájékoztatja.

(2) A helyi koordinátor támogatja a bírósági vezetőt a bírósági közvetítéssel kapcsolatos igazgatási feladatai ellátásában, amelynek keretében:

- a) kapcsolatot tart az országos koordinátorral és a bíróság területén kijelölt bírósági közvetítőkkal,
- b) együttműködik a közvetítői instruktorkal,
- c) részt vesz a bírósági közvetítés népszerűsítésében,
- d) figyelemmel kíséri az ügyérkezést, a bírósági közvetítők eljárásának ügyviteli gyakorlatát, az eljárási határidők megtartását, a statisztikai adatszolgáltatást és a bírósági közvetítők munkaterhének mérését,
- e) véleményezi a bírósági közvetítést érintő jogszabályokat, szabályozókat és a módosító javaslatokat,
- f) a bírósági közvetítéssel kapcsolatban intézkedésre okot adó körülményről a bíróság elnökét tájékoztatja,
- g) részt vesz a koordinátorok országos értekezletein, szervezi a helyi közvetítői értekezleteket,
- h) a tárgyévet követő év február 20. napjáig éves beszámolót készít a bíróság elnökének, és beszámol a törvényszék vezetői értekezletének.

(3) A helyi koordinátor, a helyi koordinátor-helyettes megbízása, kijelölése megszűnik a szolgálati jogviszonyának vagy a bíróságra beosztásának megszűnésével, valamint a megbízás, vagy a kijelölés visszavonásával. A megbízás, a kijelölés visszavonását az országos koordinátor, valamint maga a helyi koordinátor és a koordinátor-helyettes is kezdeményezheti. A koordinátor-helyettes megbízásának vagy kijelölésének visszavonását a helyi koordinátor is kezdeményezheti.

6. A bírósági közvetítői instruktork

11. § A közvetítői instruktork a bírósági közvetítők szakmai és módszertani támogatója, aki a bírósági közvetítői tevékenység hatékony és magas szakmai színvonalon történő ellátását, fejlesztését segíti.

12. § (1) A bíróság elnöke a 13. §-ban leírt kijelölt bírósági közvetítők közül a vezető instruktork(ok) és az országos koordinátor közös javaslata alapján határozatlan időre

a) a Bjt. 29. § (1) bekezdése alapján e szabályzat 13. §-ban leírt helyi közvetítői instruktork bíró(ka)t bíz meg, vagy

b) e szabályzat 13. §-ban leírt helyi közvetítői instruktork bírósági titkár(oka)t jelöl ki a helyi instruktork feladatok ellátására.

(2) Helyi közvetítői instruktorknak az bízható meg, illetve az jelölhető ki, aki:

a) legalább egy éve rendszeresen jár el bírósági közvetítőként,

b) részt vett instruktork képzésen, és

c) vállalja a megbízást, vagy a kijelölést.

(3) A megbízás illetve a kijelölés megszűnik

a) a 8. § (1) bekezdés *a)–c)* pontokban felsorolt esetekben,

b) ha a bíróság elnöke azt visszavonja,

(4) A megbízás, illetve a kijelölés visszavonását az országos koordinátor és a vezető instruktork(ok) közösen, valamint maga a helyi instruktork, indokolással ellátva kezdeményezheti.

13. § A helyi közvetítői instruktork feladatai különösen:

a) személyes támogatást nyújt a bírósági közvetítőknek (hospitálás, egyéni esetmegbeszélés, tanácsadás),

b) szakmai-módszertani útmutató alapján támogatást nyújt a bírósági közvetítőknek, ennek keretében

ba) konzultációs lehetőséget biztosít és

bb) csoportos esetmegbeszélést tart,

c) együttműködik a helyi koordinátorral,

d) a koordinátorral együtt részt vállal a bírósági dolgozók közvetítés iránti érzékenyítésében,

e) részt vesz a központi instruktork képzéseken,

f) véleményezi a bírósági közvetítést érintő jogszabályokat, szabályozókat és a módosító javaslatokat,

g) a bírósági közvetítő tevékenységével kapcsolatban intézkedésre okot adó körülményről a helyi koordinátork tájékoztatja,

h) közreműködik a 10. § (2) bekezdés *h)* pontjában előírt beszámoló elkészítésében.

14. § (1) A vezető instruktork(ok) a helyi közvetítői instruktork szakmai, módszertani támogatója, aki a bírósági közvetítői tevékenység hatékony és magas szakmai színvonalon történő ellátását, fejlesztését továbbá az országos egységes gyakorlat kialakítását segíti(k).

(2) A vezető instruktork(oka)t az országos koordinátor indokolt írásbeli javaslatára az OBH elnöke

a) bíró esetén a Bjt. 29. § (2) bekezdés alapján bízta meg,

b) bírósági titkár esetén az Iasz. 42/D. § alapján jelöli ki

határozatlan időre.

(3) Vezető instruktorknak az a helyi instruktork javasolható, aki megfelel a 12. § (2) bekezdés szerinti követelményeknek.

(4) A vezető instruktork(ok) feladatai különösen:

a) a helyi instruktorkoknak szakmai, módszertani támogatást nyújt, és konzultációs lehetőséget biztosít,

b) közreműködik a központi instruktork képzésekben, a bírósági közvetítést érintő konferenciák, egyéb képzések tematikájának kialakításában, előkészítésében, lebonyolításában,

c) együttműködik az országos koordinátorral,

- d) véleményezi a bírósági közvetítést érintő jogszabályokat, szabályozókat és a módosító javaslatokat,
 - e) közreműködik a 9. § (3) bekezdés h) pontjában előírt beszámoló elkészítésében.
 - f) ellátja az ítélőtáblai közvetítők tevékenységével kapcsolatos 13. §-ban leírt feladatokat.
- (5) A vezető instruktor megbízása, illetve kijelölése megszűnik:
- a) a 8. § (1) bekezdés a)–c) pontokban felsorolt esetekben,
 - b) ha az OBH elnöke azt visszavonja.
- (6) A megbízás, illetve a kijelölés indokolt visszavonását az országos koordinátor, illetve önmagára vonatkozóan maga a vezető instruktor is kezdeményezheti.
- (7) A megbízás és kijelölés visszavonása a közvetítői és a helyi közvetítői instruktori megbízást, kijelölést nem érinti.

15. § Az instruktorok és a vezető instruktor(ok) munkájához – az OBH elnöke által megbízott – szakmai módszertani segítő támogatását vehetik igénybe.

7. Tájékoztatás a bírósági közvetítésről

- 16. § (1)** Az OBH elnöke és a bíróság elnöke általános tájékoztatást ad a közvetítői eljárásról, igénybe vételének lehetőségéről, feltételeiről és a bírósági közvetítők országos listájáról.
- (2) A tájékoztatást közzé kell tenni
- a) a bíróságok központi honlapján,
 - b) a bíróság honlapján és
 - c) a bíróság épületében, az ügyfelek számára nyitva álló terekben.
- (3) A bírósági közvetítés jogintézményéről és igénybe vételének módjáról a bíróság nyilvános ügyfélfogadása keretében tájékoztatást kell adni.
- (4) Az eljáró bíró a külön jogszabályokban meghatározottak szerint szóban és írásban, az ügyfelekkel közvetlen kapcsolatban álló, ügyfélközpontokban és kezelőirodákban dolgozó munkatársak a rendelkezésre álló formanyomtatványok felhasználásával tájékoztatják a feleket a bírósági közvetítésről.

8. A bírósági közvetítők nyilvántartása

- 17. § (1)** Az OBH által vezetett központi nyilvántartás tartalmazza
- a) az országos koordinátor, helyi koordinátor, helyi koordinátor-helyettes, vezető instruktor(ok), helyi instruktor nevét, beosztását, szolgálati helyét, elérhetőségét, a megbízás, kijelölés időtartamát;
 - b) a bírósági közvetítő nevét, beosztását, szolgálati helyét, elérhetőségét, a kijelölés időtartamát;
 - c) az OBH elnökének kijelölő határozatát;
 - d) a bírósági közvetítői képzés tárgyát, időtartamát, a képzésen részt vevő bírósági közvetítő nevét, beosztását, szolgálati helyét.
- (2) A bíróság a helyi koordinátor, helyi koordinátor-helyettes, instruktor(ok), illetve a területén működő bírósági közvetítő(k) nevét, beosztását, a megbízás, kijelölés időtartamát nyilvántartja. A bírósági közvetítő elérhetőségét a bíróság internetes oldalán közzéteszi.

9. A bírósági közvetítői tevékenységgel összefüggő igazgatási feladatok

18. § (1) A Bszi. 16. § b)–e) pontja szerinti bíróság elnöke a tevékenysége során külső és belső kommunikációjában hangsúlyozza a bírósági közvetítés eredményeit. A bíróság elnöke az adott

szervezeti egység munkájának megszervezése során biztosítja a bírósági közvetítés hatékony működését és a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (a továbbiakban: igazgatási szabályzat) 185. § (2) bekezdésében megfogalmazott célok érvényesülését.

(2) A bírósági közvetítők tevékenységét a Bszi. 10. § (1) bekezdése alapján a bíróság elnöke a törvényszék ügyelosztási rendjében feltünteti. A bírósági közvetítővé kijelölt bírósági titkár feladatait a bíróság elnöke munkaköri leírásban rögzíti. A bírósági közvetítő közvetítői tevékenységét munkaterhénél figyelembe kell venni.

(3) A bírósági közvetítői tevékenységet végző bíró esetén az igazgatási szabályzat 102. § (9) bekezdésében foglaltakat figyelembe kell venni.

(4) A Bszi. 16. § b)–e) pontja szerinti bíróság elnöke ellenőrzése mellett az ügykiosztásra jogosult különös figyelmet fordít a bírósági közvetítői tevékenységet végző bírósági titkárok arányos munkaterhének biztosítására (pl. ügymennyiség kedvezmény).

(5) A bíróság elnöke – jelen szabályzat hatálybalépését követő három hónapon belül – a bírósági közvetítésre vonatkozó korábban hatályos szabályzatát felülvizsgálja és módosítja, vagy olyan belső szabályzatot ad ki, mely az adott bíróság sajátosságait figyelembe véve elősegíti a bírósági közvetítői tevékenység és az ezt végzők hatékony és időszerű működését.

10. A bírósági közvetítői koordinátori és instruktori tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátásáért járó személyi juttatás

19. § (1) A helyi koordinátor, koordinátor-helyettes, valamint a közvetítői instruktorként bíró számára a Bjt. 181. §-a alapján kiegészítő pótlék állapítható meg.

(2) A bírósági titkár koordinátor-helyettes és a bírósági titkár instruktorként a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 2. melléklet 10. § (3) bekezdése alapján céljuttatásra jogosult.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott személyi juttatás éves összege nem haladhatja meg a (2) bekezdésben meghatározott céljuttatás összegét

(4) Az országos koordinátor és a vezető instruktorként (ok) személyi juttatását, ide nem értve az OBH-ba beosztott bíró, illetve igazságügyi alkalmazott juttatásait, – az (1)–(3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – az OBH elnöke állapítja meg.

11. Záró és módosító rendelkezések

20. § (1) Ez az utasítás a közzétételét követő napon lép hatályba.

(2) Az utasítás hatálybalépése a bírósági közvetítő megbízását, illetve kijelölését nem érinti. Az utasítás rendelkezéseit a hatálybalépésekor már folyamatban lévő kijelölési eljárásokra is alkalmazni kell.

(3) Hatályát veszti a bírósági közvetítéséről és a kijelölés feltételeiről szóló szabályzatról szóló 11/2014. (VII. 11.) OBH utasítás.

Handó Tünde
elnök